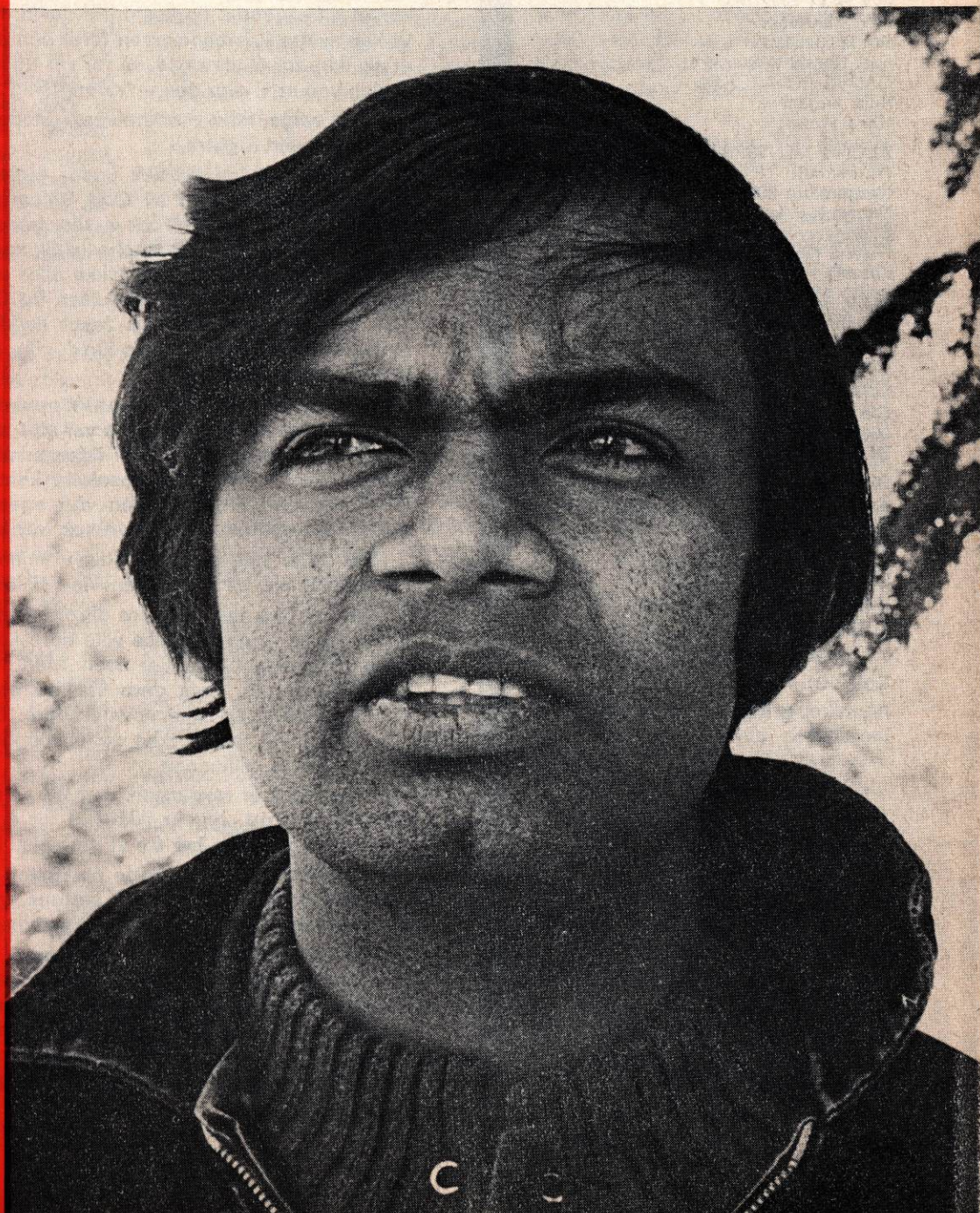

23-04-013

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **2** 1971

« — uansett hva folk sier »

«Men man kan ikke modernisere Golgata. Man kan ikke gjøre korset tiltrekkende. Forkaste det, javel. Men ikke **forksjønne** det. Vi kan avvise kristendommen fordi den er over evne. Men la oss — om ikke for Guds skyld, så for vår egen skyld, unngå å bespotte den ved at vi gjør den — 'salongfåhig'.

Vi må **velge**. Ikke 'modernisere'. Moderne kan **damehatter** være; de har slikt å gjøre.»

Slik avsluttes en kronikk under titelen «Modernisert kristendom» i **Arbeiderbladet** av Odd Solumsmoen. I samme artikkel skriver han — «Men det vet vi alle, både fornektene og troende, at han, eller det han ble opphavet til, har endret historiens gang. Her skal ikke drøftes om til lykke eller ulykke. Det som ikke kan drøftes er at verden uten impulsen fra Galilea den gangen, ville sett annerledes ut. Men om Jesus hadde **tilpasset** seg, om han hadde **føyd** seg etter 'tidens krav', ville han da i dag vært Herre for noe som helst?»

Dette er ord verd å merke. Vi opplever nå at kristne skriver bøker og forkynner at det som var galt før er riktig nå — det som var riktig før er galt nå, fordi **tiden** er annerledes. I stedet for å skjerpe vårt liv mot den absolutte kristne utfordring, så sløver vi utfordringen, tilpasser den vårt eget liv og våre lyster. Det gjelder alle områder, inklusive sex, vår karriere og vår sikkerhet.

Med dette som bakgrunn kan vi minne oss selv om noe som Frank Buchman sa til Skandinavia i 1938:

«Jeg vet hva noen av dere gjerne ville ha — en pen og hyggelig fornyelse — en vekkelse ville dere kalle det. En koselig lenestolkristendom. Slik tenker noen. Men hvis vi stanset der, skulle jeg beklage det. Hvis dere stanser der, ville jeg være deres fiende dersom jeg ikke advarer dere. Enhver som idag har en slik oppfatning tenker ikke og planlegger ikke i den dimensjon som vil redde millionene.

Neste skritt er revolusjon. Jeg vet at revolusjon gjør folk ubehagelig til mote. Jeg er ikke her for å gjøre det behagelig for dere, og jeg er ikke her for at dere skal like meg.

Saken er: Vil kristne skape en kristen filosofi som setter Europa i bevegelse? Er dere den sortens kristne som kan skape en slik revolusjon? Er **det** det Nye Testamentet? Er det kristent?

Hvis man er en sann revolusjonær, bevarer man alltid perspektivet, uansett hva folk sier om en. Og uansett hvordan stener blir kastet, går man rett på. Aldri, aldri, aldri vil dere komme til å oppleve dette uten at dere kjenner Kristi kors.

Jeg vil ikke lokke dere med håp om materiell fremgang. Jeg vil ikke lokke dere ved å si at dere skal bli helter.»

TANKER OM EUROPA

Utdrag av et foredrag av professor Eiliv Skard

Det er EEC vi diskuterer. Jeg vil holde meg til den første bokstav — E, dvs. Europa.

Hva er Europa? Noen av oss minnes at vi en dag for et par år siden i denne stuen hørte Rajmohan Gandhi tale. Jeg var forberedt på at han ville komme med harde anklager mot Europa. Han sa noe helt annet, han talte om hva Europa har fått og hva det kan gi verden. Han sa: Det er tradisjon hos dere å gi omsorg, og han nevnte et eksempel: Der er hungersnød i provinsen Bihar, myndighetene der har ikke engang drøftet hva som skal gjøres — men dere har satt i gang en aksjon! Og han tilføyde: Dere i vest har respekt for arbeidet, mens vi ofte bare forakter det.

Jeg tenkte med meg selv: Sikkert er Europa den største synder blant de fem verdensdeler. Og det er viktig å huske det. Men noe annet er det kanskje enda viktigere å minnes: Europa har fått meget! «Vi har vært mottagere av himmelens største velsignelser» — var det ikke så Abraham Lincoln sa til sitt folk? Og i dette ligger den store forpliktelse: Den som har fått meget, av ham skal meget kreves. Historiens strøm har gått mot vest og den har hopet opp verdier i det lille Europa, skatter fra gresk kunst og tenkning, fra romersk rett — alt sammenfattet og gitt videre innen rammen av den kristne tro. Impulsen, dynamikken — til godt og til vondt — i dagens verden kommer fra Vestens land. For noen år siden ble der reist kritikk mot Dr. Coldevins historiebok: han hadde satt Europa i sentrum! Ja — hva ellers? Afrika? Asia? Europa har det ansvar — det tunge ansvar — å ha vært og være mottageren av de største verdier.

La meg nevne to grunnleggende verdier. Først respekten for men-

neskeverdet. Blir den borte, da er det slutt med det vi kaller kultur. Filosofen Max Scheler har pekt på at i den gamle Orient er mennesket enda neppe skilt ordentlig ut fra dyreverdenen. Så kom grekerne og løftet mennesket som åndsvesen høyt opp over dyreriket. Men kristendommen gjorde noe mer: «Med sin lære om gudmennesket og menneskets barnekår hos Gud betegnet den en ny stigning i menneskets selvbevissthet; mennesket får en viktighet som ingen greker eller romer hadde våget å tilskrive seg». Denne verdistigning har fortsatt i et par tusen år. Dagens utfordring til vår generasjon er å overvinne det skjendige angrep på disse verdier som betegnes ved de store antikristelige ideologier.

Ett punkt til. I kraft av sin kristne arv eier Vestens kultur et enestående håp, et privilegium. Hva med de andre store kulturer? Spør Toynbee: de er gått til grunne, sneset fullt, vi ser for oss et landskap med utbrente kratere. Men den vesterlandske kultur lever. Kenneth Clark sa i sitt TV-program: «Vestens historie er en rekke gjenfødelsler.» Dette privilegium, kulturens evne til fornyelse, beror på den fornyelse av individet som er evangeliets gave. Frank Buchman sa: «Uten at individer forvandles kan ingen sivilisasjon bestå». Positivt uttrykt: Bare hvis individer forvandles og fornyes, kan kulturen få en renessanse — ny start, nytt liv. Vår kultur vil beholde dette privilegium så lenge den holder fast ved forbindelsen med sin kristne rot.

Men dermed har Europa en verdenshistorisk oppgave. Hvordan kan Europa best oppfylle dette kall og tjene verden? Ved å være samlet eller ved å være splittet? Og hvordan skal Norge best bidra

— ved å ta del eller ved å stå utenfor?

I EEC-diskusjonene i det senere har man lagt en ensidig vekt på de økonomiske interesser — til fortrengsel for de åndelige og ideelle faktorer. Er dette realistisk tenkning? Han mente ikke det, vår største historietenker, Johan Ernst Sars; han sa: «Det er ikke interessene, men idéene som knytter de sterkeste bånd mellom menneskene». Jeg tror historien gir ham rett.

Og et annet punkt. Der er ofte noe merkelig defensivt ved argumentasjonen mot det europeiske fellesskap: La oss holde oss unna, ikke ta noen risiko! Men å gå over på defensiven er å forberede nederlaget. La oss heller spørre: Hva kan vi bidra ved å være med og være på offensiven?

Personlig er jeg sterkt engasjert i å bevare vår folkekultur, vårt Fjell-Noreg. Men jeg tror ikke noen defensiv strategi fører frem. Bjørnson talte om at vårt folk burde «føre kraft til andre», og på somme felter har vi gjort det. Norsk misjon gjennom mer enn hundre år gir bildet av en offensiv. Og tenk et øyeblikk på norsk folkemusikk! Grieg gjorde noe større enn å lage et reservat for hardingmusikk, han løftet folke-musikken opp til en kunst som erobret verden ved sin skjønnhet. «Mennesket vokser ved de større mål de setter seg», sa en stor dikter en gang.

Spørsmålet om naturvern er brennende hele verden over. Og det er dypest sett et spørsmål om ofervilje og moralsk innsats. En stor del av vår ungdom ser problemet klart — til beskjemmelse for mange eldre. Skulle den ikke her kunne vise en vei som vi kan anbefale andre — på basis av en vilje til å ta de offer som kreves?

Forts. side 10

«Hva mener De med frihet?»

AV NILS ERIK SÄRNBRINK

«Jeg hadde skapt meg følgende filosofi: Ettersom jeg ikke hadde mot til å ta livet av meg, aktet jeg bare å nyte de få år jeg hadde, på beste måte. Senere forsøkte jeg å bli lykkelig gjennom sex. Men situasjonen i verden gjorde meg meget deprimeret. Jeg fant ikke lykken på noe naturlig vis. Derfor måtte jeg forsøke det kunstige — gjennom hasj og andre rusmidler,» fortalte en ung tysk pike på en studentkonferanse nylig.

«Her i Caux fant jeg noe man kan kalle tro, noe inne i meg som sier meg at jeg må følge en bestemt kurs.

Jeg vil vise mine venner hjemme at også de har en oppgave. Men de må selv oppdage den. For jeg tror at livet får mening igjen for oss alle når vi finner vår oppgave.

Såvidt jeg kan se, er absolutte moralnormer en hjelp til dette. Jeg må leve dem ut i praksis, selv om det blir vanskelig. Men i vissheten om at andre kjemper sammen med meg, tror jeg at jeg får kraft til det.»

Studenter i alle verdensdelar søker etter et meningsfylt engasjement for å kunne forandre vår gale verden. Et engasjement som ikke opphører så fort vi får den første godt betalte jobb.

På denne bakgrunn møttes studenter fra 27 forskjellige universiteter og høyskoler sammen med skoleungdom og arbeidende ungdom fra 25 land i Afrika, Asia, Europa, Syd- og Nord-Amerika til en konferanse over nyttår i Moralsk Opprustnings internasjonale senter i alpebyen Caux i Sveits.

Konferansens tema, «Fra revolt til revolusjon», fikk oss til å spørre oss selv om det kun er revolten mot det etablerte — foreldregenerasjonen, universitetet, politikerne

eller industriens mektige — som vil gi oss de dype og varige forandringer vi ønsker oss.

Mange konkrete problemsituasjoner i verden ble diskutert, som Syd-Afrika (representert ved flere studenter), Asias utvikling og Nord-Irland. Men konferansen konsentrerte seg først og fremst om å studere hvorledes forskjellige vanskelige problem i verden de senere år var blitt løst, som i Syd-Tirol og Assam, og hvordan disse løsninger kunne multipliseres i andre deler av verden.

En u-landsstudent, Paul Tennessee fra Guyana, er blant dem som har et helhjertet verdensengasjement. Hans far er aktiv både i politikk og fagforeningsbevegelse i Guyana. Paul studerte et år i Caracas og studerer nå statsvitenskap ved universitetet i Oxford.

«I Latin-Amerika håper vi å kunne løse våre problem,» sa Tennessee. «Vi er lei av påvirkning fra øst og vest. Vi har rett til selv å finne vår fremtid. Dette kan bare skje ved at man fra grunnen bygger opp en enhet mellom alle land sør for Rio Grande — enten de er engelsk-, fransk-, hollandsk-, spansk- eller portugisisktalende.

Vi vil være fri, for å kunne få en allsidig utvikling, der vi kan leve som mennesker, ikke roboter. Vi tror på en humanistisk revolusjon.

Hos oss har vi raseproblem mellom afrikanere og indianere. Før jeg kom til Europa organiserte jeg mitt folk på grunnlag av rasemotsetninger. Jeg bekjempet rase med rase og hat med hat. Mange ganger tenkte jeg på hva Mahatma Gandhi sa: 'Vold føder vold og hat føder hat.' Jeg visste at det jeg gjorde antagelig ikke var riktig for Guyana, men jeg mente det var det eneste jeg kunne gjøre.

Når jeg nå kommer hjem, skal jeg kjempe for enhet og gå løs på problemene på en helt ny måte.

Dere kommer til å få en masse dialektiske argumenter mot dere,» sa Tennessee til de øvrige deltagerne.

«Marxistene er kjent for å ha svar på alt. Kapitalistene har også svar på alt. Vi har enda bedre svar til dem. De sier kanskje til dere at det de planlegger, vil gi dere frihet. Men da må dere be dem innstendig å analysere hva de mener med frihet. Jeg betrakter Moralsk Opprustning som en befrielses ideologi. En befrielse fordi den begynner med ens personlige befrielse. Jeg tror ikke noe menneske er fritt som er offer for sine egne vaner. Intet menneske er fritt hvis samvittighet sier at man skal gjøre noe, og man så gjør noe annet — enten av vanens makt eller av andre menneskers påvirkning.

Den som anvender de fire normene i sitt familieliv, finner frigjøring i familien. Anvendt i fabrikken, oppstår frigjørelse der. Hverken Russland eller Amerika har hittil oppnådd å gjøre livet menneskeligere i sine fabrikker.

Der er visse grunnelementer som gjør et menneske til revolusjonær. Vil man at tingene skal skje riktig fort, må man søke ledelse hos Gud,» hevdet Tennessee.

«Om vi benytter ledelse og den disiplin som ledelse krever, er vi avgjort revolusjonære, og er i stand til konkret, oppriktig og endelig å forplikte oss til å forandre oss selv, våre familier, vårt miljø og verden,» sa han.

«Jeg har ikke tenkt å oppgi min målbevisste kamp mot urettferdigheten og for et bedre samfunn. Men gjennom anvendelsen av absolutte normer mister jeg hatet og kan ha samtaler med vår statsminister uten rasefordommer.

Dette betyr kanskje at jeg som ærgjerrig politiker ikke kommer like lett inn i parlamentet som før. Men det viktigste — og det har jeg innsett her i Caux — er ikke min karriere, men mitt folks fremtid.»

SVANEN

Vise
for små
og store
barn

Här - om - da'n kom det en svan sim - man -
de mot land. Hög och ren, i ma - je - stät,
stod den där på strand. Gam-le H. C. An-der-
sen skrev en sa-ga en gång om den fu-la
ank-ung - en, vars upp-växt var dys-ter och lång. Men så en
dag så lyf - te den och fann att den var en svan.
Allt det där det är läng - e - sen, men jag tänkte på det härom-
da'n. Mång-a av oss är som ank-ung-en. Vi glömmar vad
Ska-pa-ren gjort. Tänk om vi vå-ga- de lyfta en gång och
ge oss åt någonting stort. Än-nu en sak som jag
tänk-te på: Hur gick det för ank-ung-en se'n? När den för-
vandlades till en svan, så blev den ski-nan-de ren.

Tekst
og musikk:
Per Olsson

FRANSK SYN PÅ NORSK BOK

«Revue Francaise de Pedagogic» er et pedagogisk fagtidsskrift som utgis av det franske undervisningsministeriet.

Tidsskriftet bringer en lengre anmeldelse av boken «Education for Tomorrow's World» (Utdannelse for morgendagens verden), som er skrevet av de norske lektorene Erling Førland og Jon Henden og den svenske lektor Sven Fraenki. Boken kom ut i London i fjor sommer.

I anmeldelsen heter det:

«Boken redegjør for erfaringer fra mange land som ble fremlagt ved internasjonale konferanser i Caux, Sveits, i 1968 og -69. Forfatterne har trukket konklusjonene av mange kollegers arbeid.

I første del av denne undersøkelsen definerer forfatterne undervisningens mål og gir et bilde av forandringens muligheter: forandring av synet på hva det nye men-

neske bør være, forandring av lærerens rolle og holdning. Undervisningens hensikt blir grundig analysert. Den består i første rekke i å forme mennesker som er modne til å bære ansvaret for vår moderne verden. Forfatterne gir ordet til to lærere som gir sitt syn på hvordan de unge kan oppdras til selvstendighet og ansvar.

Bokens andre del inneholder dokumentariske redegjørelser fra lærere i bl. a. Sverige, Norge, England, Sveits og Frankrike. Deres beretninger illustrerer hvordan de prinsipper som blir fremsatt i det foregående blir satt ut i livet. Disse vellykkede erfaringer beviser at moralnormene fremdeles er grunnlaget for menneskehetens lover, og har beholdt sin pedagogiske verdi uavkortet. La oss blant disse beretninger nevne en sveitsisk lærer som tok sikte på å skape «solidaritet i et egoistisk konkurransesam-

funn», og på å oppdra til frihet på tross av den tvang som skolen innebærer. Han gjør sin klasse til en «sveitsisk forbundsstat i miniatyr» og gjennomfører teamarbeid. I dette eksemplet er religiøs følelse intimt forbundet med etisk ettertanke og elevene blir oppmuntret til å hjelpe hverandre moralsk.

En svensk lærer legger frem hvordan han, gjennom en fortrolig samtale, hjelper en elev til å bli fri fra sin aggresjon. Eleven får anledning til å snakke åpent ut om sine feil, og derved bli befrikket fra en moralsk byrde som har bundet de skapende krefter og hemmet den intellektuelle utvikling.»

Anmeldelsen nevner til slutt de beretninger som viser at prinsippene i boken også har vist seg å være gyldige på politikken, økonomiens og det internasjonale livets område.

I sommer er det 25 år siden konferansesenteret i Caux i Sveits ble åpnet. I den anledning innbyr Caux-stiftelsen til to spesielle konferanser, den første fra 16. juli til 1. august, den andre fra 27. august til 19. september. Et av konferansenes hovedtema blir Caux-senterets oppgave og funksjon i ti-årene som kommer.

Ovenfor gjengis innbydelsens forside. Et mer detaljert program for hele sommeren i Caux vil foreligge i mars.

STORBRITANNIA:

APPELL FRA

1088 KOMMUNALPOLITIKERE

Ca. 7 millioner arbeidstimer gikk tapt i England i 1970 gjennom streiker, de fleste av dem ulovlige. Heath-regjeringens nye lovforslag, som tar sikte på å redusere antallet streiker, er blitt møtt med lidenskapelig motstand fra Labour-partiet og fagforeningene.

Bolls-Royce konsernets konkurs er et tegn på at problemet kan ligge like meget på arbeidsgiversiden som på arbeidstakersiden. Spørsmålet er om lovgivning alene kan komme til bunns i floken.

I et opprop til det engelske folk hevder 1088 ordførere og by- og kommunestyre-medlemmer, at Englands krise dypest sett ikke er økonomisk. «Det er en karakterkrise», heter det i oppropet, som ble sendt ut i midten av januar, og ble gjengitt i 80 aviser over hele landet. Det ble også sendt med et personlig brev til hver av samvelde-landenes statsministre, som var samlet til møte i Singapore.

Disse «civic leaders» (kommunepolitikere) spiller en egen rolle i britisk liv. De fortsetter også etter sitt valg i sine tidligere stillinger. Men det er dem folk kan vende seg til med anliggender, klager og idéer som angår byen eller kommunen. De har derfor nær kontakt med befolkningen og får et enestående innblikk i hva de tenker og føler.

«Vi trenger menn og kvinner som setter landets interesser foran sine egne, prinsipper foran hensiktsmessighet og absolutte normer foran popularitet,» fortsetter oppropet. «Først og fremst

trenger vi Gud som den bestemmende kraft i vårt sosiale og politiske liv, i våre skoler og fabrikker.

Det finnes dem som i kulturens og frihetens navn bruker massemediene til å undergrave kristen tro og etikk og til å prakke en bløtaktig nytelsesfilosofi på vårt folk. Det moralske anarki som de gjør propaganda for, har en direkte

opprop foreslår de at Moralsk Opprustnings skuespill og filmer skal brukes over hele landet: «De er førsteklasse underholdning, og viser hvordan problemer ikke bare kan bli dramatisert, men også løst. Vi tilrår derfor at Westminster-teatret skal motta full støtte fra offentlige institusjoner, og at dets skuespill og filmer skal settes opp i radio og fjernsyn.»

virkning på vårt folks karakter og familieliv. Det er det første skritt i retning av økonomisk og industrielt kaos, og kan lede til diktatur.»

En gang i året mottar dronning Elizabeth alle «civic leaders» til et stort selskap i parken i Buckingham Palace. Ved disse anledninger er mange av Dronningens gjester kommet til forestillinger i Westminster-teatret, Moralsk Opprustnings teater i London, som ligger like ved Buckingham Palace. I sitt

Blant dem som har undertegnet oppropet er ordførerne i Liverpool, Coventry, Leeds, Nottingham, Portsmouth, Cardiff, Bradford og Stoke-on-Trent.

Oppropet slutter: «Hvis vi fortsetter på selvishetens og opportunismens vei kan vi komme til å gi våre barn tyranniet i arv. Hvis vi treffer et bedre valg og lever i samsvar med det, vil de kunne arve frihet og finne den nye og viktige rolle som vårt folk er ment å spille.»

Den nigerianske lærer Isaac Amata besøkte Norge i januar. Amata har reist meget i hele Afrika, og kjenner mange av kontinentets ledere. Under sitt opphold møtte han også noen av dem som hadde spilt en viktig rolle i det norske hjelpearbeid i Nigeria. Han kunne berette om det arbeid som pågår for å gjenforene Nigerias folk, bl. a. ved hjelp av Moralsk Opprustnings filmer.

På bildet sees han i samtale med sekretær Hans Bjerkholt, Sarpsborg (til venstre), og sivilingeniør Steinar Nøvik, som nettopp var kommet tilbake etter to år med fredskorpset i Kenya.

TRENTO - BERØMT OG BERYKTET

FRA NY VERDENS MEDARBEIDER

Universitetet i Trento i Nord-Italia — og da i første rekke det sosiologiske fakultet — er et senter for studentopprør, berømt eller beryktet i Italia.

Over hele byen ble det slått opp plakater at Gandhi skulle tale om temaet «Bedre enn vold». Da vi kom til møtet, fant vi 400 mennesker i en sal som opprinnelig rommer 300. Utenfor sto 300 som ikke kunne komme inn.

Det tok oss 10 minutter å bane vei gjennom mengden utenfor og inn i salen. De utenfor truet med å sprengte dørene om ikke møtet ble flyttet til en større sal. De som allerede hadde fått plass, nektet å flytte seg.

Til slutt lyktes det arrangørene å få låne en kirke i nærheten, og Gandhi lovet å tale på et ekstrapå møte der når han hadde talt ferdig i den første salen.

90% av publikum var studenter.

20% av disse kom fra det sosiologiske fakultet. De var kommet for å protestere, og de første minuttene var meget livlige. Kort tid etter satt de foroverbøyd for å få med hvert ord som ble sagt. Applausen varte lenge etter at Gandhi hadde sluttet sin tale.

Så kom spørsmålene. Syd-Amerika? Syd-Afrika? Forandre systemet eller menneskene? «Er Moralsk Opprustnings vei mere effektiv enn Maos?» spurte en.

«Mao har satset stort, men det har ikke lyktes. Det kan ikke lykkes, fordi et av elementene i hans forsøk er hat. Det begynte med hat og likvidering av de rike. Hatkampanje mot Amerika. Siden vokste hatet frem innen selve Kina mellom studentene og hæren, mellom arbeiderne og studentene. Nå hater de russerne og russerne hater dem. Jeg tør påstå at deres

egen Frans av Assisi var mere revolusjonær. Hans idé er den eneste som kan fungere — om vi praktiserer den,» sa Gandhi.

Det siste spørsmålet lød: «Hvor får du din inspirasjon og kraft fra?» Gandhi svarte med to ord: «Fra Gud.» Det fremkalte en kraftig applaus.

Ved ekstramøtet i kirken var det endel som røkte, kanskje på grunn av en generell protest og revoltinnstilling. Kirken var full, man satt på trappetrinn eller lente seg mot alteret — mennesker av alle slag: med og uten skjegg, langhårede og snauklippte, minikleddede, midt og maksi.

Klokken var nærmere ett om natten da den siste gikk. Mange av dem kommer aldri til å være de samme igjen etter den kvelden. Som f. eks. han som sa i diskusjonen etter talen: «Jeg vil ikke stille noe spørsmål, men avgi en erklæring. De har talt om splittelse i India. Vi kristne er også splittet. Jeg bor i samme blokk som en prest, som jeg hater. Etter det jeg har hørt i aften, vil jeg gå hjem og be ham om tilgivelse og bli venner med ham.»

RAJMOHAN GANDHI I SIGNAPORES KULTURSENTER

Er te, cricket og det engelske språk de eneste faktorer som holder det britiske samveldet sammen? En merkelig samling stater spredd verden over, med en felles koloni-historie — hvordan og hvorfor skal de holde sammen?

Historien kjenner intet lignende fellesskap av stater: her finnes fiendene India og Pakistan, og fremadstrebbende afrikanske stater som Tanzania og Zambia, som synes å ha lite eller ingenting til felles med veletablerte «hvite» regimer som New Zealand og Australia. Her er også den lille øystaten Singapore under ledelse av den energiske Lee Kuan Yew, som har hatt viss fremgang i sitt arbeide med å forene den kinesiske majoriteten og de malaysiske og indiske minoriteter.

Når politikere fra 32 land møt-

tes i Singapore i januar i år, var det første gang en Samveldekonferanse ble holdt i Asia.

Men det var ikke Asias problemer som først og fremst tiltrakk størst oppmerksomhet — det var Afrikas. Det ble innbitt diskusjon om Englands våpenleveranser til Syd-Afrika.

På samme tidspunkt holdt Rajmohan Gandhi et foredrag i Singapores kultursenter. Han sa blant annet: «Det ville være trist om vi i stedet for å formidle til Syd-Afrika samveldets idé at alle raser er likeverdige, skulle formidle separatismens og fragmentasjonens idéer. Man diskuterer om Syd-Afrika skal oppruste militært. Det som savnes i diskusjonen er hvordan Syd-Afrika skal oppruste moralsk.»

Som bekjent var det i Syd-Afrika Mahatma Gandhi først prøvde de ikkevolds- og motstandsmetoder som ledet til Indias frigjørelse fra kolonialismen. Rajmohan Gandhi fortsatte: «Verdens hvite nasjoner trenger den revolusjonære hjelp som de asiatiske og afrikanske nasjoner kunne gi. Det ville være hensynsløst og dumt å trekke oss tilbake fra et fellesskap der vi sårt trenges. Den raskeste veien fra Dar-es-Salaam, Nairobi og Lusaka til Pretoria går via London. Vi har en sjanse å engasjere engelskmennene i kampen for å forandre situasjonen i Syd-Afrika. Hvis vi kan engasjere dem, kommer vi til å lykkes bedre enn om vi forsøker å løse problemene uten dem.»

Bror Jonzon

Straits Times, Singapore:

Musikk - men ikke moralisme

I en tid med avanserte og teknisk kompliserte nyskapelser på scenen, vant «Det er tillatt å lene seg ut» mange poeng på sin storartede enkelhet.

Enkelt, men effektivt. Moralsk Opprustnings musical viste hva oppfinnsomhet pluss fantasi kan utrette med et minimum av utstyr.

Forestillingen var en ubetinget suksess, det må alle som så den innrømme — de positive som de skeptiske, de troende så vel som de tvilende!

Jeg begynte selv som kynisk tilskuer. (Jeg var kommet fordi jeg måtte skrive en anmeldelse. Det var plikt, ikke kjærlighet som drev meg.) Nå kan jeg si at det var to timers førsteklases underholdning på Victoria-teatret — to timers briljant artisteri som unndrar seg all analyse.

Vanlige mennesker

Å se dem på scenen var som å se en håndplukket Broadway-trupp.

Og likevel var alle skuespillerne — unntatt noen i hovedrollene — vanlige mennesker uten noen utdannelse for scenen. Jeg syntes det var vanskelig å tro, men slik forholder det seg faktisk!

Sangene, sketsjene, tablåene ble presentert med profesjonell sakkunnskap.

Kostymene var enkle men attraktive i sine rene, klare farger.

Perfekt team-arbeide viste de som optrådte på scenen, musikerne i orkestergraven og de som stod for belysningen og lydeffektene.

Alt sammen gikk med urverkspresisjon — skjønt man kunne synes det var en forunderlig blanding: livlige sanger, følelsesbeton-

te ballader, pantomimer, komiske sketsjer, folkedanser fra øst og vest, utdrag av legender og historie, pluss personlige vitnesbyrd.

Suksess

Og likevel fant jeg overgangen jevn fra det ene nummeret til det andre.

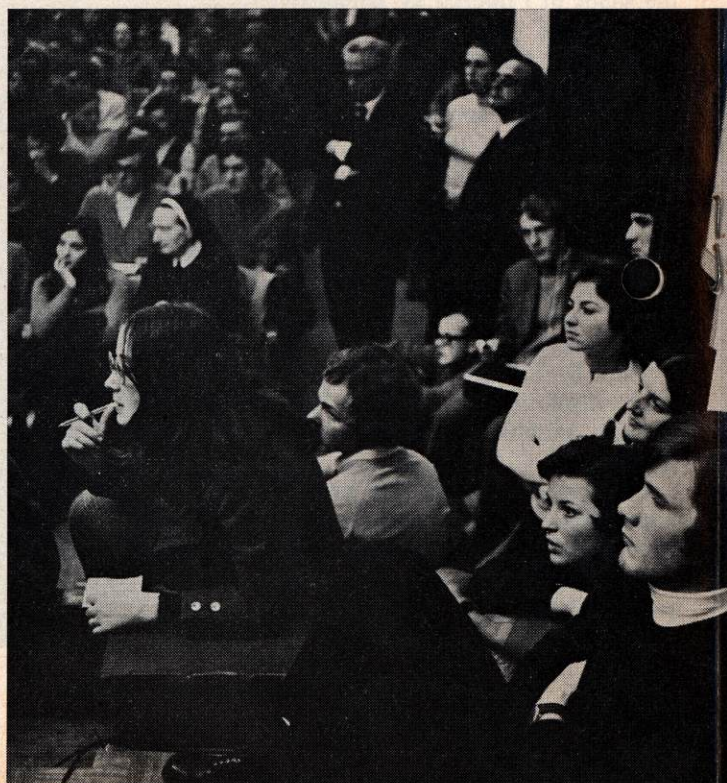
De alvorlige innslagene ga ikke et tungt eller prekende inntrykk når de kom etter de komiske numrene, og spøken virket ikke plump eller upassende ved siden av alvor.

Hemmелigheten bak denne suksessen må man kanskje søke i den dominerende atmosfære av helhjertet engasjement og oppriktig hengivelse som gjennomsyret hele forestillingen.

Men det beste ved det hele var likevel at jeg kunne sitte og slappe av og bare ta inn musikk og drama uten å bli bombardert av moral.

Takknemlig noterte jeg meg at det ikke ble gjort noe påtakelig forsøk på å omvende eller forvandle meg . . .

400 studenter ved universitetet i Trento fylte en sal med 300 plasser for å høre Rajmohan Gandhi.

Unge svensker og nordmenn var over nyttår sammen på en hyttetur på Nordseter ved Lillehammer. De tok opp noen av de utfordringer som samtiden stiller oss overfor, og hva alminnelige mennesker kan gjøre for å styre utviklingen. Det ble også lagt planer for deltakelse i sommerens konferanser i Caux. På bildet ses noen av deltakerne.

«Friske epitelceller»

Nyttårsaften ble jeg bedt om å si noen ord med ønsker for det nye år — jeg var på et lite utenbys pensjonat.

Jeg benyttet anledningen til å ønske for oss alle at vi måtte bli «friske epitelceller» til brobygning over verdens enorme sårflater!

Bildet skriver seg fra plastisk kirurgi hvor man bruker transplantasjon av frisk overhud (epitel) ved helbredelse av store sårflater.

En del av transplantatet renner bort med sårsekretet, men noen celler «slår rot» og formerer seg; fra slike små «øer» av friskt vev dannes på denne måte broer over til andre små øer av friskt vev, så etterhvert vokser det friske vev utover og helbreder den destruerte huden.

Verdens enorme sårflater i dag kan også bli helbredet om vi i stort nok antall er villige til å la Gud bruke oss og alt hva vi er satt til å forvalte etter Hans plan. Ved Hans hjelp kan vi få nåde til å bli friske epitelceller i en nødstedt verden.

Cathrine Hambro

Sten Bugge: ETT ÅR Erfaringer gjennom et langt liv.

Pris kr. 28,50.

Kan bestilles fra
Moralsk Opprustning,
Sophus Lies gt. 5, Oslo 2.

Forlaget Land og Kirke

Tanker om Europa - - forts. fra side 3

Der synes å være adskillig av frykt i argumentasjonen mot Norges deltagelse i Europa. Tar jeg feil når jeg regner med engstelse for overvekt av katolikker eller for en destruktiv tysk teologi? Men på det åndelige felt må det i alle fall være klinkende klart: seieren ligger i angrepet, i offensiven. Jeg tenker norsk teologi skulle utvide sine visjoner hvis den for alvor tok på seg ansvaret for å gi Luthers folk og Luthers kirke troen og håpet tilbake. Og hva med U-landsproblemene? Når vi tenker på hva norsk misjon har mobilisert av krefter og midler gjennom tidene, kan vi vel — i all beskjedenhet — si at der er noe av sannhet i de ordene av Gandhi som vi siterte.

Ungdommens stilling til Europa-problemet er et viktig moment. En moderne statsmann talte om

«den lengsel etter å leve for noe stort som ligger dypt i hvert menneskes hjerte» — han tenkte sakens særlig på de unge. Ungdommen i dag søker oppgaver, og de må finne de riktige oppgaver. La meg atter sitere historikeren Sars — han sa en gang i en forelesning: Alle mennesker føler trang til å være med på noe stort. Vis dem noe stort! Mennesket vil følge en slik appell. Og han tilføyde: «Historien er ikke mulig uten det». Han mente: en skapende utvikling i historien beror på at menneske engasjerer seg i noe stort.

Har vi — Europa — fått store verdier, er vi forpliktet til å ta på oss de store oppgaver. Gjennom MRA har mange av oss lært noe vesentlig om den kunst å forenkle problemer ved å føre dem tilbake til de grunnleggende spørsmål, de som gjelder mennesker og moral. På den vei tror jeg det skal lykkes å finne klarhet også når det gjelder den problematikk som vi betegner med EEC.

EN FELLES FIENDE

AV PETER HOWARD

Vi lever i en krisetid. Problemet er et verdensomspennende opprør mot Gud. Vi er underernært på kraften fra Guds ord.

Moralske kompromisser er alment akseptert. Fordi man ikke er villig til en gjennomgripende forvandling av motiver og levesett, ledes nasjonene inn på den historiske vei mot vold og ødeleggelse.

Sett at jorden ble invadert av en væpnet armé fra Mars som truet vår eksistens. Ville ikke hele verden gå sammen i selvforsvar?

I dag trues menneskeheten av en felles fiende — en fiende som skader og splitter den kommunistiske, så vel som den ikke-kommunistiske verden.

Den er ansvarlig for det faktum at den del av den som kaller seg kristen og fri har satt i gang to verdenskriger i dette århundre. Den har skapt grobunn for fascisme, nazisme og kommunisme og gjort oss ute av stand til å rette på en økonomisk urettferdighet som lar millioner i verden leve under et eksistensminimum, mens andre har overflod.

Den er kilden til splittelse mellom «frie» mennesker. Det er den samme fienden som i de kommunistiske land i fremskrittets navn, førte til likvidering av millioner, tilintetgjørelse av ungarske arbeidere med tanks og kanoner. Den har skapt hat, splittelse og blind forguding av mennesker hvis minne må degraderes etter deres død.

Navnet på denne fienden er materialisme — anti-krists ånd, det livssyn som setter profitt, lønn, eiendom og makt foran hensyn til mennesker og som opphøyer mennesker til å innta den plass som tilhører Gud alene.

Hvis ikke verden forener seg i kamp mot denne fiende, vil vi gå mot et verdensdiktatur og verdenskrig.

Løsningen på krisen er en idé som er stor nok både til å bryte selviskheden, urettferdigheten og utbyttingen og til å helbrede hatet og bitterheten som følger med. Det er en idé som kan mobilisere alle i historiens største oppgave: å skape en ny verden.

Verden trenger en felles idé, felles verdier og en felles autoritet som alle kan akseptere slik at vi kan bli forenet før det er for sent.

Moralsk Opprustning er så enkel at alle kan for-

stå det og så praktisk at alle som ikke er for stolte, kan anvende det.

Her er noen av hovedprinsippene og hovedsynspunktene:

De absolutte normene renhet, ærlighet, uselviskhed og kjærlighet må være ledestjerner for alle mennesker.

Alle ønsker at andre skal bli annerledes. Alle nasjoner ønsker at andre nasjoner skal bli annerledes. Men alle venter på at de andre skal begynne. Hvis vi virkelig ønsker at verden skal bli bedre, må vi begynne hos oss selv og i vår egen nasjon. Da vil vi ha noe å gi til verden. Ingen er mer reaksjonær enn den mann eller nasjon som ønsker at verden skal bli forvandlet, men er uvillig til å bli forvandlet selv.

Arbeidet og rikdommen i verden må komme alle til gode, og ingen må bli utbyttet. Der er nok i verden for alles behov, men ikke for alles begjær. Hvis alle hadde omsorg nok og hvis alle delte nok, ville alle ha nok.

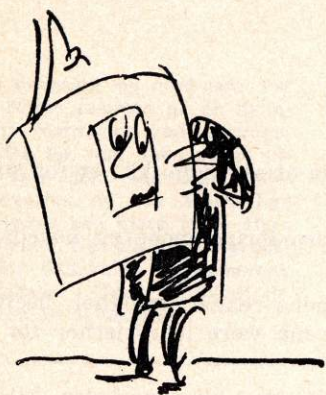
Menneskelig visdom har spilt fallitt. Gud har en plan for hvert menneske, hver nasjon, fra nå av, uavhengig av hvordan fortiden har vært. Den planen er perfekt for kommunisten såvel som ikke-kommunisten, den kristne så vel som ateisten. Alle har en spesiell oppgave, og alle kan finne denne oppgaven hvis de er villige til å lytte til Gud og adlyde. Vi kan synes de tanker som kommer, er alminnelige, hverdagslige tanker — men vær ærlig om dem. Hvis vi tar dem alvorlig og satser på dem, kan de være nøkkelen til løsning av de vanskeligste situasjoner.

Når mennesket lytter, taler Gud. Når mennesket adlyder, handler Gud. Når mennesket forvandles, forvandles nasjoner.

Sannheten er sjelden komplisert. Der er mennesker som kompliserer sannheten for å unngå den. Enkelhet ser ut som synd for dem som har gjort sitt eget liv komplisert med kompromisser. Sannheten i dag er at hvis ikke menneskene selv blir forvandlet, vil der aldri oppnås enhet i FN, ingen varig løsning på Berlin-problemet, ingen varig fred og ingen ny verden.

Regjeringer som lærer å frembringe en moralsk forvandling i mennesker, vil ha bragt et nytt og skapende element inn i politikken som får den til å fungere riktig.

klippet

DEN BRITTISKA BLACK-POWER rörelsens ledare Michael X avgick på måndagen från sin post och förklarade att han ändrat sinneslag . . . Den Trinidad-födde ledaren förklarade att de svarta organisationerna som vi känt dem hittills inte längre var lämpliga forum för hans personliga förmåga att tjäna mänskligheten. Han skulle fortsätta att hjälpa de människor «som försöker förhindra en polarisering av raserna och den oundvikliga blodutgjutelse som följer på detta.» Men han var nu övertygad om att rasproblemen endast kunde lösas genom försöking inte genom konfrontation.

Svenska Dagbladets London-korrespondent, 1. desember 1970.

AASMUND BRYNILDSEN ER EN lidenskapelig åndsarbeider, med trykket på første stavelse i dette siste og farlige ord — farlig for dem — eller oss — som ikke riktig vet hva vi mener med «ånd». Så sitter vi da ensteds ute i periferien og er likevel enige med ham i at det er verre enn dumt å reagere moralsk når vi ser vår egen mangel på ide-

er bære frukt, råttne frukt, vel å merke. Hva er sosialisme, retttere sagt: hva skulle den være? Å gjøre livet levelig for hverandre! Men gi ikke sosialismen et menneskelig ansikt, for da kommer panserfottene fra alle virkelige sosialisters fedreland . . .

Hva er det da også vi utretter vi som har gjennomskuet religionen som den sinnrikest av alle former for bengalsk belysning — vi lar verden gå til helvete! Vi som på randen av en avgrunn er i stand til å diskutere «formproblemer!»

Men på «tenkningens vei til frihet» (for å sitere undertittelen på Brynildsens fine vesle Servolibris-skrift) har vel flere stupe enn han har sans eller øye for? Og skal vi ikke ha oss frabedt profeter om de ikke akkurat er av Jeremias eller Esaia's høyder og dybder?

Aasmund Brynildsen går mot strømmen, mot vinden. Derfor trengs han i norsk åndsliv.

Odd Solumsmoen om Aasmund Brynildsens bok «Utvalgte essays», Debatt og kultur, Arbeiderbladet.

DISSE STORE FORFATTERE — Boris Pasternak og dikteren Anna Akhmatova — som begge nu er døde, samt Alexander Solsjenitsyn og Nadesja Mandelstam, begge i aller høyeste grad levende, og andre som man bare har mistanke om og som fremdeles ikke er blitt offentliggjort for andre enn den sovjetiske undergrunnsbevegelse — dette er de personer som i løpet av de siste 25 år har skrevet en meget stor del av hovedverkene innen den moderne verdenslitteratur.

Sammenlignet med disse blir den overveldende majoritet av våre egne skapende kunstnere, som vi tar så forferdelig alvorlig, de reneste vanskapninger eller pygmeer innen den skapende prosess. Men hva er så disse store russiske skapende kunstnere, som så langt overgår de fleste i de vestlige land?

Svaret er at de er landflyktige i sitt eget land.

I deres eget land kan deres største verker ikke utgis. Og selv om de ikke blir fengslet, blir de forfulgt av alle statsmaktene. Daglig blir de holdt øye med og spionert på. Bestandig er man på jakt etter dem.

Men hvilke verdier er det disse store forfattere gir uttrykk for? Svaret er ganske enkelt at de står for de verdier som hører inn under Ham som vi nettopp har feiret. I deres samfunn er det i dag vanskelig å gi uttrykk for disse verdier, og allikevel gjør de det.

Den amerikanske journalist og forfatter Joseph Alsop i «Verdier i Øst — og i Vest», Morgenbladet 8. januar, 1971.

Behovet for mening er således det grunnleggende menneskelige behov. Tidligere ble dette behovet tilfredsstillet av livsformer, der religion, kunst, fest og praktisk dagligliv var vevet sammen til en meningsfylt og artikulert helhet . . .

Vår tids egentlige sykdom er nær sagt utdødd følelsesliv. Det er dette som står bak den såkalte «fremmedgjøring», som bare er en annen betegnelse for et splittet eller «haltende» menneske. Årsakene ligger allerede langt tilbake i tiden og gjenoppbyggingen etter krigen ble også et offer for følelsesløsheten, så snart den spontane opplevelsen av å være fri begynte å falme. I dag er det av avgjørende betydning å understreke at mennesket er et følelsesvesen. Menneskelig kontakt er primært av følelsesmessig art, og mennesker knyttes sammen gjennom felles opplevelser. Vi må atter erkjenne at det levende livet primært består i verdier av psykisk art og ikke materielle «goder».

Professor Chr. Norberg-Schultz: Fra gjenoppbygging til omverdenskrise. Tidsskriftet BYGGEKUNST nr. 6, 1970.

Kort nytt

SWAZILAND:

Over hundre delegater fra det sydlige Afrika deltok i januar i en konferanse for Moralsk Opprustning i Mbabane, hovedstaden i Swaziland. Arbeidsministeren i landet, Prins Masitsela Dlamini, tok initiativet til konferansen. Sammen med andre delegerte til ILO kom han ifjor sommer til Caux, og han skrev siden i et brev: «Swaziland, og hele Afrika, kunne dra nytte av den atmosfæren som hersker i Caux.»

Leder for konferansen var dr. William Nkomo, som i sin tid grunnla ungdomsligaen i Den afrikanske nasjonalkongress i Syd-Afrika. En hilsen til konferansen fra Swazilands statsoverhode, Kong Sobhuza den andre, ble lest opp. Dr. Nkomo ble intervjuet i radio og i *Swaziland Times*.

MADRAS:

Flere tusen studenter og elever ved høyere skoler har sett «Det er tillatt å lene seg ut» som hadde oppførelser i Madras i begynnelsen av februar. Under en friluftsforestilling var 1500 elever til stede fra det katolske college for piker, Stella Maris.

MALAYSIA:

Den ideologiske revyen «Det er tillatt å lene seg ut», som i de siste måneder har besøkt Australia, New Zealand, Papua-Ny Guinea og Singapore, kom i januar til Malaysia for andre gang. For snart et år siden gjennomførte de en 18-dagers aksjon i landet. Denne gangen besøkte de Georgetown på øya Penang, den nest største byen i landet med en halv million innbyggere av mange raser. Her ble de motatt av statsministeren i provinsen, som også overvar en av forestillingene med sin familie. Etter fo-

respørsel fra skoledirektøren ble det arrangert en skoleforestilling der 1500 elever fra 15 skoler møtte fram.

Fra Georgetown dro de videre til Ipoh. Byen ligger i Kinta-dalen, som har verdens rikeste tinn-gruveindustri.

KØBENHAVN:

Professor Eiliv Skard, Oslo, holdt den 5. februar et foredrag i København over emnet: «Historien — meningsløs eller meningsfull». Over 100 mennesker var til stede.

STOCKHOLM:

I Moralsk Opprustnings hus på Djurgården holdt lektor Erling Førland, Oslo, et foredrag over emnet «Skolens og samfunnets oppdrageransvar». Ledende svenske skolefolk og medlemmer av Riksdagen var til stede.

LYON:

Louis Noël Viallet, forhenværende hasjrøker og oppvigler, (Ny Verden nr. 10-1970) har gjort inntrykk på universitetet i Lyon. Hans drastiske forandring har resultert i at mange av hans kolleger har sluttet med å røke marihuana og planlegger i stedet sammen med ham hvordan MRAs idéer kan settes ut i livet. Universitetet i Lyon var sentret for noen av de verste opptøyene i mai 1968, hvor en politimester ble slått i hjel. Filmen «Happy Deathday» ble nylig vist i et studentsenter i byen.

Novid
hurtig
lindring

ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, reumatisme, nervesmerter, tannpine, menstrasjonssmerter og forkjølelesubehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO-AS-OSLO

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

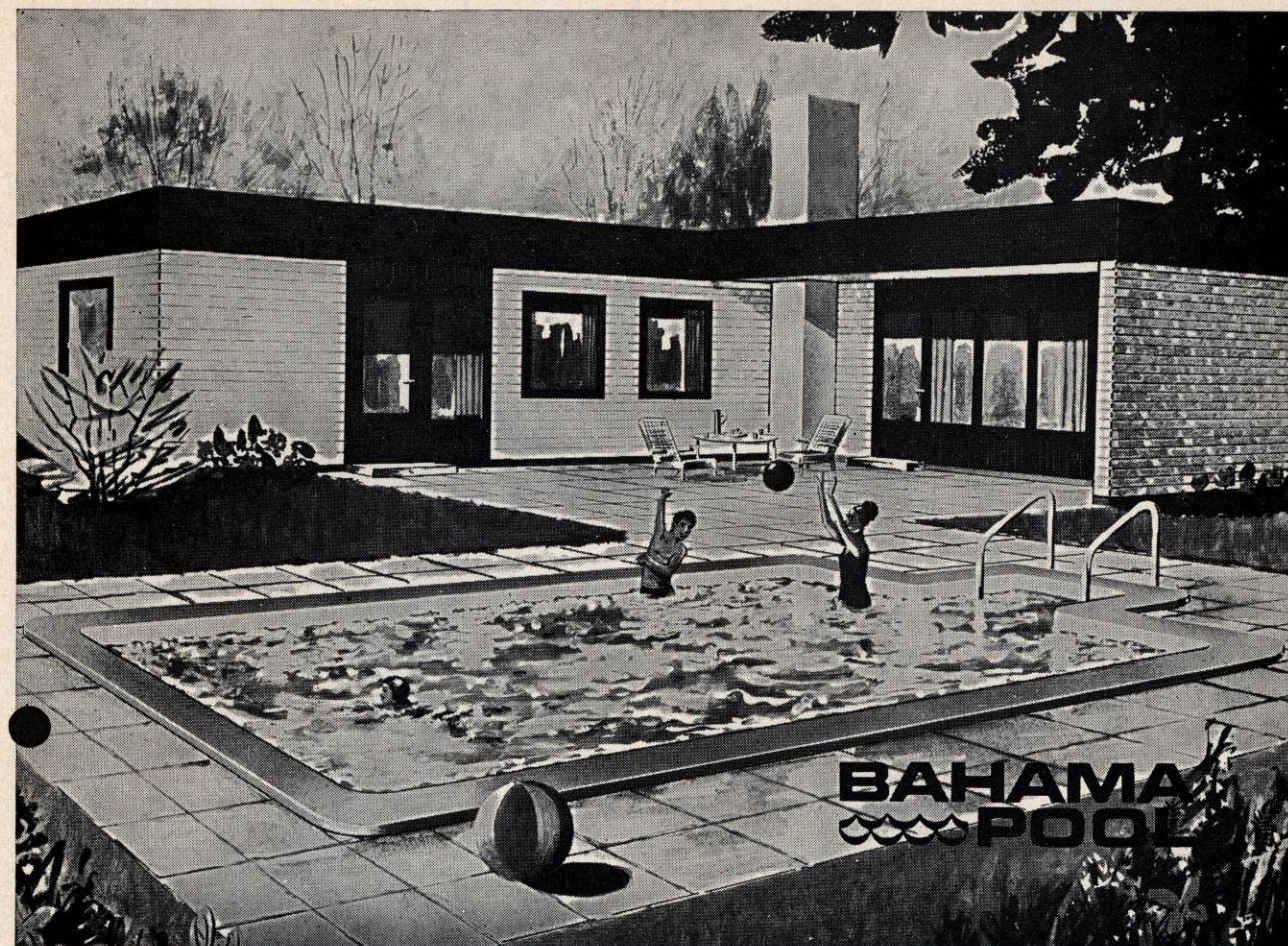
OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast 13.800:-

(6-8 mm väggjocklek)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS